

Motion till riksdagen 2024/25:2132

av **Sanna Backeskog m.fl. (S)**

Ett rättvist skattesystem för ökad jämlikhet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över skattesystemet för ett mer jämlikt Sverige och en starkare välfärd och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Jämlika samhällen med små socioekonomiska skillnader leder till en mer frisk och högpresterande befolkning, vilket i sin tur bidrar till både en starkare konkurrenskraft och ett ökat välstånd. För oss socialdemokrater är skattesystemet ett oerhört viktigt verktyg för att åstadkomma samhällsförändring och genomföra kraftfulla fördelningspolitiska förändringar. Skattesystemet möjliggör utjämning av skillnader mellan olika delar av vårt fantastiska land, men kanske ännu mer mellan den som har och den som inte har. Den starka välfärdsstat Sverige är idag hade aldrig varit möjlig om det inte vore för de kompensatoriska och utjämnande inslag som vi socialdemokrater konsekvent drivit fram.

Samtidigt växer de ekonomiska klyftorna i Sverige snabbare än i något annat OECD-land. Växande klyftor får stora konsekvenser för demokratin, för sammanhållningen i samhället, för tilliten mellan stat och människa och för den enskilda människans makt och möjligheter i livet. Över tid har skatternas andel av BNP sänkts mer i Sverige än i många jämförbara länder, samtidigt som statens del av kommuners och regioners finansiering av välfärden minskat kraftigt. Under överskådlig tid kan vi också se en demografisk utveckling där andelen av befolkningen i arbetsför ålder blir mindre i förhållande till en åldrande befolkning där fler är i behov av vård och omsorg.

Sveriges nuvarande skattesystem är djupt orättvist och premierar de rika storkapitalägarna framför löntagarna. Sveriges behov av kompetensförsörjning inom inte minst välfärden är väldigt stor. Det behövs fler lärare, socionomer, barnskötare, undersköterskor, sjuksköterskor och fritidspedagoger. Bland annat. Välfärdens medarbetare förtjänar goda arbetsvillkor, tillräckligt många kollegor och en lön det går att leva på.

Unga behöver känna att välfärdsyrket kan vara något för dem – inte bara utifrån viljan att göra gott för samhället utan också utifrån vetskapen om att det går att leva ett gott liv.

Idag betalar du mindre i skatt genom att enbart äga och ”låta pengarna jobba åt dig” än när du är löntagare med samhällsviktiga arbetsuppgifter. Företagare med aktiebolag har idag en skatt på sina inkomster från aktiebolaget på enbart 20 %. Den som äger en stor butikskedja kan alltså förutom sin vanliga lön ta ut stora vinster ur bolaget och skatta betydligt mindre än kassörskan som jobbar för honom. Klassklyftorna ökar.

Att den som haft rejält med tur i bostadslotteriet, äger en skog, en fastighet, ett företag som genererar stora intäkter eller ärvt ett startkapital att placera på aktiemarknaden, skattar mindre än den som jobbar hårt, eller för delen inte förvärvsarbetar på grund av pension eller sjukdom, är orättvist. Risken är att denna orättvisa minskar tilltron till vårt välfärdssamhälle och skattesystem hos de många medan det enbart gynnar några få.

Det övergripande syftet med skattesystemet är att det ska generera stabila och tillräckliga skatteintäkter för finansieringen av gemensamma åtaganden. För att såväl öka jämlikheten som stärka välfärdens finansiering behövs en omfattande översyn av skattesystemets olika delar. En modernisering av kapitalbeskattningen är nödvändig. Fokus ska ligga på att höja beskattningen av stora men lågt beskattade kapitalinkomster, att bredda skattebasen, att göra systemet enklare och mer likformigt samt att minska möjligheterna till skatteundandragande och aggressiv skatteplanering.

Att åstadkomma en gedigen skatteöversyn är oerhört angeläget för att kunna möta de utmaningar som vårt samhälle står inför.

Sanna Backeskog (S)

Kristoffer Lindberg (S)

Linnéa Wickman (S)

Patrik Lundqvist (S)